

BUU høring den 10. oktober 2012 – Kvalitetsudvikling af dagtilbud

Nedenfor fremgår en kortfattet opsummering af afrapporteringen fra workshops under høringen. For ordret gengivelse af afrapporteringen fra workshops henvises til videoen fra høringen (ca. kl. 12.00-12.30):

<http://www.ft.dk/webtv/video/20121/buu/H1.aspx?as=1#player>

Generelt kom der mange gode ideer frem fra deltagerne. Workshoppen var dermed langt fra kun baseret på oplægsholderens indledning. I overskriftsform blev der i de forskellige workshops diskuteret: Pædagogisk udvikling, ledelse, børnene i fokus, forældresamarbejde, vidensdeling og dokumentation. Hvilket vil blive uddybet nedenfor.

Overordnet var der et ønske om, at der skulle være samstemmende vilkår for alle dagtilbud. Regeringen, KL, kommunerne og ledelsen i institutionerne skal fungere som en samstemmende ramme med det mål, at alle pædagogers kernefaglighed og -idealer bliver udfoldet optimalt.

Pædagoguddannelsen:

Pædagoguddannelsen er fundamentet for al god faglighed. Undersøgelser viser f.eks., at det der investeres i pædagoguddannelserne kommer igen i forholdet 1:17. Der er desuden en samfundsmæssig interesse i et fælles alment afsæt på uddannelserne.

Over de senere år har der været meget fokus på læreruddannelsen i forbindelse med reformen af denne. Der arbejdes i øjeblikket på en revision eller reform af pædagoguddannelsen, som også bør have mere plads både på den politiske og offentlige dagsorden. Fra workshoppenes diskussioner ift. dette emne kan følgende fremhæves:

- Der skal være plads til specialkompetencer. Det skaber et behov for flere timer, men samtidig skal de timer, der er, bruges optimalt.
- Forholdet mellem undervisning og praktik kan organiseres anderledes
  - o F.eks. gennem problembaseret læring, som kan skabe en større kobling mellem praksis og teori i uddannelsen
  - o Studerende kunne f.eks. i højere grad bruges som forskningspraktikanter i institutioner i forbindelse med deres bacheloropgave. Dette kunne desuden være med til at løfte opgaven om vidensdeling.
- Pædagogmedhjælpere udgør 1/3 af de ansatte i dagtilbuddene, hvorfor det også er vigtigt, at deres faglighed løftes.
- Kernefag som psykologi, udviklingspsykologi og dannelsesfag er blevet marginaliseret og bør opkvalificeres i uddannelserne.
- Prioritering af fag på uddannelsen kommer til at præge de studerendes prioritering, det er derfor vigtigt at være opmærksomme på, hvilke fag der prioriteres.
- Bløde værdier som intimitet og medfølelse kan man ikke nødvendigvis lære på uddannelsen
  - o Som pædagog skal man være klædt på til at hjælpe forældre/familier med de følelsesladede situationer på en professionel måde. F.eks. når barnet skal køres ind.

Der var desuden et bredt ønske om efteruddannelse. Nogle mente, at pædagoguddannelsen skal ses som en grunduddannelse, og at der derfor er behov for efteruddannelse gennem hele arbejdslivet, da kvaliteten på institutionerne afhænger af pædagogernes faglighed.

Forældresamarbejde:

Forældresamarbejdet var et af de emner, der gik igen i samtlige workshops. Forældresamarbejdet er et vigtigt element i at understøtte barnets udvikling og læringsmuligheder, men man skal ikke fratage forældrene deres rolle. Alle var således enige i, at det er vigtigt at bruge forældrene som en ressource, men at det ikke er ligegyldigt, hvordan de bruges. Der skal således ikke kun være fokus på det formaliserede samarbejde, men også det daglige samarbejde, f.eks. når børn afleveres og hentes. Her er det vigtigt, at pædagogerne er klædt ordentligt på til at tage samtalen med forældrene. Desuden kan fremhæves:

- Der er masser af ressourcer i forældrene, men de bliver i nogle tilfælde afvist i institutionerne, eller der fremkommer barrierer, der hæmmer forældresamarbejdet. Der er således brug for en revision af forældresamarbejde.
  - o Hver part skal kunne byde ind med det, som giver mening i det fællesskab, børnene er en del af.
  - o De nye medier kan være en måde at forbedre samarbejdet. De kan således være med til, at forældrene får et større indblik i børnenes hverdag, hvilket måske kan føre til ideer til, hvad de selv kan byde ind med.
- Forældresamarbejdet skal være med til at skabe sammenhæng i børnenes liv, hvilket med fagsprog kaldes overgangspædagogik. Det gælder fra familie til vuggestue og videre gennem systemet over børnehave til folkeskole.
  - o F.eks. blev det foreslået, at barnet får sin institutionsplads allerede ved fødslen. Barnet kan derved mødes med de andre børn jævnligt. Dette vil gøre de såkaldte overgangs/indkørings/modtagningsperioder lettere.

Ledelse:

Ledelse var også et af de emner, der generelt gik igen i alle workshops. Ledelse er vigtig i den forstand, at lederne i de enkelte institutioner skal være med til at skabe den gejst, der er essentiel for at have gode dagtilbud. Det er således vigtigt, at lederne har tid til at prioritere kerneindsatsen: Pædagogiskudvikling, frem for at bruge al deres tid på bureaukrati. Her kan fremhæves følgende:

- Lederne skal også have tid til at styrke deres kompetencer. Her kan kommunerne f.eks. være med at sikre, at lederne har tid og mulighed til både at styrke deres egne kompetencer, men også at de har tid til at sikre rum for pædagogiskudvikling.
- Der er en generel oplevelse af, at ledelse og administration står i modsætning til fri udfoldelse. Flere pegede dog på, at en god leder kan virke tryghedsskabende og derved åbne op for improvisation og uforudsigelighed. Det er derfor vigtigt, at lederne sørger for trivsel på arbejdspladsen, da den er en forudsætning for høj faglighed.

Børnene:

Børnene skal naturligvis være udgangspunktet for arbejdet i dagtilbuddene. Det er centralt med nærvær, nærhed og kontakt mellem voksne og børn (især i de første år). Det blev desuden fremhævet, at det er essentielt, at børnene ikke bliver et produkt. Hvorfor det blev understreget, at man ikke skal stå tilbage med et færdigt resultat, men at dagtilbuddene er en del af børnenes proces, hvor de skal gøres klar til det samfund de skal ud til. Der bør derfor være fokus på at udvikle børnene sociale kompetencer i stedet for at have fokus på, hvad de fysisk kan. Desuden kan fremhæves:

- At de pædagogiske aktiviteter skal tilrettelægges, så de tilpasses de børn, der er i institutionen
  - o F.eks. passer *dialogisk læsning* til nogle børn, men ikke til andre
- Man kan desuden overveje at inddrage andre i daginstitutionstilbuddene, f.eks. foreningslivet.

Kobling mellem dagtilbud og folkeskolen:

En enkelt gruppe diskuterede koblingen mellem skole og dagtilbud. Det blev fremhævet, at der i pædagogiske kredse er en opfattelse af, at skolen er en afleveringsinstans, hvor dagtilbuddene skal leve op til skolernes krav for børnenes færdigheder. Man havde dog et ønske om, at det gik begge. Det kunne således være nyttigt, hvis folkeskolen lærte nogle af pædagogikkens kernebegreber således, at der kom en bedre overgang mellem dagtilbud og folkeskolen.

Dokumentation – vidensdeling:

I flere af grupperne blev dokumentation, og hvorledes denne kan anvendes bedre til at udvikle dagtilbuddene, diskuteret. Der var et generelt ønske om bedre dokumentation, således at alle interessenter for gavn af den. Det handler både om dokumentation og formidling til forældre og beslutningstagere, men i lige så høj grad om, at bruge dokumentation til at udvikle og forbedre praksissen i de enkelte institutioner, da al dokumentation i bund grund handler om at forbedre praksis. Her blev der bl.a. andet foreslået følgende for udviklingen:

- Der var ønske om en mere dialogbaseret evaluering således, at alle får et fælles sprog for udviklingen af praksis.
- Der blev også foreslået anderledes former for dokumentation:
  - o F.eks. at institutioner laver empiriske iagttagelser af andre institutioner, hvorefter man kan have en diskussion om metoder, fordele og ulemper og dermed sikre vidensdeling.

Generelt var der et ønske om at udvikle dette område yderligere således, at man finder ud af, hvordan viden og vidensdeling bliver bragt i spil samtidig med, at der bliver skabt ny viden inden for området.